

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

PS-II.431.1.4.2019

Pani Krystyna Sobótka
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Purdzie
11-030 Purda 19

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Purdzie, 11-030 Purda 19:

- NIP: 739-29-37-230,
  - REGON: 004443898.
- (akta kontroli str. 13-14)*

W kontrolowanym okresie tj. od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r. oraz w okresie prowadzenia kontroli, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Purdzie kierowała pani Krystyna Sobótka, zatrudniona na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony od dnia 1 czerwca 2017 r.
(akta kontroli str. 15, str. 19)

Kontrolę przeprowadzono w obecności Kierownika GOPS oraz pracownika merytorycznego.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 28/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.318.2019 Z dnia 10 kwietnia 2019 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego,
- Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.319.2019 Z dnia 10 kwietnia 2019 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

(akta kontroli str. 1-2)

Termin kontroli: 11 – 16 kwietnia 2019 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 5/2019 w dniu rozpoczęcia kontroli.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- *przedmiot kontroli:*

Ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

- *okres objęty kontrolą:*

od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2017, poz. 2234 ze zm.) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli (*akta kontroli str. 1-95*) działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminę Purda na koniec grudnia 2017 r. zamieszkiwało 8 554 mieszkańców. Do świadczenia wychowawczego uprawnionych było 909 dzieci.

(akta kontroli str. 16)

Z pisemnej informacji Kierownika GOPS wynika, że wydatki w 2017 r. na obsługę świadczeń wychowawczych wyniosły:

- z rozdziału 85501 – 38 516,76 zł,
- z środków własnych gminy – 0 zł.

(akta kontroli str. 17)

Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest Wójt Gminy Purda. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie na podstawie upoważnienia, udzielonego Uchwałą Nr XV/109/2016 Rady Gminy Purda z dnia 31 marca 2016 roku oraz upoważnień udzielonych pracownikom Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 18-23)

Swoją działalność GOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XXIV/184/2017 Rady Gminy Purda z dnia 3 lutego 2017 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie.

W paragrafie 2 Statutu wymieniono zadania GOPS w Purdzie, w tym wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

(akta kontroli str. 24-30)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2017 z dnia 11 kwietnia 2017 roku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie.

(akta kontroli str. 29-54)

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie był aktualny w zakresie objętym kontrolą; m.in. w paragrafie 14 Regulaminu wymieniono szczegółowo zadania wykonywane na stanowisku ds. świadczenia wychowawczego.

(akta kontroli str. 42)

Kierownik GOPS przedstawiła pisemną informację dotyczącą osób realizujących kontrolowane zadania. Dodatkowo sporządziła informację o sposobie finansowania wynagrodzeń tych pracowników.

(akta kontroli str. 55-56)

Zapisy dotyczące realizacji zadań w zakresie świadczeń wychowawczych ujęto w zakresach czynności, które pracownicy merytoryczni przyjęli do wiadomości i wykonywania poprzez złożenie podpisu.

(akta kontroli str. 57-70)

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach:

- „Świadczenia rodzinne 2018”,
- „Oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR), Świadczeń Wychowawczych (SW) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA)”.

(akta kontroli str. 71-73)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie zlokalizowany jest w budynku Urzędu Gminy w Purdzie. Oprócz jednostki kontrolowanej ma w nim także siedzibę Posterunek Policji.

W GOPS wyodrębniono pomieszczenie znajdujące się na parterze budynku, w którym stworzono stanowiska do obsługi świadczeń rodzinnych i wychowawczych. Taka organizacja nie zakłóca wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej, a także nie narusza norm zatrudnienia pracowników socjalnych, określonych w przepisach o pomocy społecznej. Pracowników wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy pozwalający na sprawne wykonywanie zadań.

Z pisemnej informacji Kierownika Ośrodka wynika, że *cyt.* „ośrodek posiada barierę architektoniczną w postaci schodów prowadzących do głównego wejścia. Osobie niepełnosprawnej w stopniu utrudniającym wejście do Ośrodka, pracownicy udzielają pomocy w wejściu po schodach, jeżeli wymaga tego sytuacja.”

(akta kontroli str. 16)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń wychowawczych przyjmowane są w pokoju znajdującym się na parterze budynku bezpośrednio u pracowników zajmujących się realizacją kontrolowanych zadań w godzinach pracy Ośrodka, następnie ewidencjonowane i opatrywane datą wpływu. Wnioski elektroniczne są drukowane i wpisywane do rejestru wniosków.

Pracownik dokonuje weryfikacji przyjętych wniosków wraz z załączonymi dokumentami oraz przygotowuje projekty decyzji administracyjnych, które przekazuje do akceptacji Kierownikowi GOPS w Purdzie.

(akta kontroli str. 74)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z dokumentacją umieszczane są do segregatorów według miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Całość dokumentacji jest przechowywana w zabezpieczonych szafach aktowych.

(akta kontroli str. 75)

W pisemnej informacji, dotyczącej prowadzonych rejestrów, Kierownik Ośrodka wyjaśniła, że pracownicy realizujący kontrolowane zadanie ewidencjują wnioski w programie „Sygnity - świadczenia wychowawcze.” Ponadto korespondencja dotycząca świadczeń wychowawczych rejestrowana jest w dzienniku korespondencji, a decyzje wydane w powyższym zakresie odnotowywane w pocztowej książce nadawczej.

Pracownik odpowiedzialny za realizację zadania prowadzi w formie papierowej ewidencję spraw w związku z nienależnie pobranymi świadczeniami.

(akta kontroli str. 76)

Kierownik GOPS w Purdzie pisemnie poinformowała, że w sprawach skarg i wniosków przyjmuje zainteresowanych w godzinach pracy jednostki tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

(akta kontroli str. 77)

W okresie objętym kontrolą do GOPS w Purdzie nie wpłynęła żadna skarga na działania Ośrodka w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 78)

Z przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie podpisał umowę licencyjną z Sygnity SA z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych. Tym samym w kontrolowanym okresie w Ośrodku obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym kontrolującej przedstawiono informację dotyczącą opłat dokonywanych za licencję na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 79-83)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

II.1 Ustalenia ogólne

Zespół kontrolny określił, że analizie poddanych będzie 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby opracowane mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- a) 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:
  - 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko (w rozumieniu ustawy),
  - 11 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie,
  - 3 sprawy, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic,
  - 1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.
- b) 4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy lub przyznających świadczenia na niecały okres świadczeniowy np. z powodu ukończenia 18 r.ż., sprawowania opieki naprzemiennej, innych,
- c) 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian, mających wpływ na prawo do świadczeń, w szczególności związanych ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny w rozumieniu ustawy.
- d) 2 sprawy związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu lub umorzenia należności powstałych z tego tytułu (art. 25).

Powyższe sprawy dotyczą postępowań administracyjnych zakończonych w okresie poddanym kontroli. W sytuacji wszczęcia i zakończenia w okresie objętym kontrolą przez jednostkę kontrolowaną mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość spraw poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów do liczby ogólnej 35 spraw.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń wychowawczych.

II.2 Ustalenia z podjętych działań kontrolnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie przyjął 779 wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko i kolejne dzieci - **483**
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - **256**

(akta kontroli str. 84)

W kontrolowanym okresie odnotowano dwa wnioski pozostawione bez rozpatrzenia.

(akta kontroli str. 84, tabela- poz. 3)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wszczęto postępowania administracyjne, zakończone wydaniem **41 decyzji**.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

a) 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:

- 11 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko (*w rozumieniu ustawy*)

Pomimo założeń, iż kontroli poddanych będzie 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko w rozumieniu ustawy, zespół kontrolny zwiększył ilość spraw do liczby ogólnej 11, w związku z potrzebą przeanalizowania postępowania w przypadku rodziny posiadającej prawo do podwyższonego kryterium dochodowego - dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 7 postępowaniach administracyjnych przedmiotowe świadczenie przysługiwało na jedyne dziecko w rodzinie.

(akta kontroli str. 85)

- 10 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.

Jeden z analizowanych wniosków wpłynął drogą elektroniczną.

(akta kontroli str. 86)

- 4 sprawy, w których składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.

W dwóch przypadkach wnioskodawcy posiadali uprawnienia do otrzymania świadczeń na pierwsze dziecko. W dwóch przypadkach, zgodnie z ustawowymi wymogami wnioskodawca posiadał zasądzone wyrokiem sądu alimenty od drugiego z rodziców, natomiast w jednej sytuacji załącznikiem do wniosku był odpis zupełny aktu urodzenia dziecka.

(akta kontroli str. 87)

W okresie świadczeniowym 2017/2018 nie dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.

(akta kontroli str. 88)

b) 4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych.

W trzech przypadkach powodem odmowy świadczeń było przekroczenie kryterium dochodowego, natomiast w czwartym przypadku strona posiadała uprawnienie do wnioskowanego świadczenia, które zostało wcześniej przyznane odrębną decyzją.

(akta kontroli str. 89)

c) 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.

W jednym przypadku przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania w związku ze zmianą sytuacji ekonomiczną rodziny – podjęcie pracy przez rodzica, a w konsekwencji przekroczenie kryterium dochodowego. Dwie sytuacje dotyczyły uchylecia decyzji przyznających świadczenia w związku z umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej. W jednym przypadku zmieniono decyzję, pozbawiając stronę uprawnienia do świadczenia wychowawczego z powodu braku faktycznego sprawowania opieki nad dzieckiem.

(akta kontroli str. 90)

d) 2 sprawy związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu.

(akta kontroli str. 91)

W poddanych analizie postępowaniach administracyjnych stwierdzono, że dotyczą one pobrania przez strony nienależnych świadczeń, w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego, w wyniku uzyskania dochodu w związku z podjęciem zatrudnienia przez członka rodziny.

(akta kontroli str. 92)

Z informacji sporządzonych przez kierownika jednostki wynika, że kwota nienależnie pobranych świadczeń w kontrolowanym okresie wynosiła 9.000,00 zł. Do dnia kontroli saldo nienależnie pobranych świadczeń wyniosło 0,0 zł.

(akta kontroli str. 92)

W jednym przypadku dokonano umorzenia części nienależnie pobranych świadczeń uzasadniając decyzję szczególnie trudną sytuacją finansową rodziny.

(akta kontroli str. 93-94)

Kierownik GOPS w Purdzie do dokumentacji kontrolnej dołączyła wyjaśnienie dotyczące formy wypłat świadczeń. Wynika z niego, że świadczenia wychowawcze wypłacane były głównie przelewem na konta świadczeniobiorców; jedynie trojgu uprawnionym świadczenia wypłacano w formie gotówkowej.

(akta kontroli str. 88)

W skontrolowanych sprawach nie odnotowano uchybień lub nieprawidłowości.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Wojewoda
Warmińsko-Mazurski**

Artur Chojecki